

Památka po prababičce

Sarah Szmeková, 13,let Krnov

Když jsem se dozvěděla o této soutěži, hned jsem se ptala rodičů, kdy pojedeme za babičkou a dědou. Prarodiče nebydlí zrovna blízko, a tak se k nim, do malého městečka u Zlína, dostaneme asi jen jednou za měsíc nebo dva. Možná to je ten důvod, proč se tam pokaždé tak těším. Mám ale ještě jeden důvod. Oni jsou totiž tak trošku kouzelní. Skoro pokaždé, když k nim přijedu, najdu tam nějakou starou, ale pro mě tím více kouzelnou věc, kterou jsem nikdy předtím neviděla.

Tentokrát mi babička podala ze starší dřevěné skříňky bílou noční košili posetou světle růžovými kvítky, s límečkem a čtyřmi bílými kulatými knoflíčky. Bavlněná košile je už po mnohém praní a žehlení tenoučká a na zádech zašitá, ale pořád vypadá zachovale a má slušivý střih.

„V téhle košilce spala ještě maminka tvého dědečka, tvoje prababička. Vůbec bych se nedivila, kdyby jí bylo osmdesát let. Teď je tvojí maminky, ale mám ji u sebe pořád já. Dědečkova maminka ji koupila za první vydělané peníze v její tehdy nové práci. Začala totiž sloužit u jedné z bohatších rodin v okolí a dostávala poměrně slušný plat, takže si ji mohla dovolit. Sehnala ji v koloniálu v Moravské Nové Vsi, přibližně kolem roku 1936. Tehdy jí bylo osmnáct let. Říkala, že když vešla do obchodu, tak se tam mísily nejrůznější vůně z všemožných výrobků. Na chvíli ucítila čerstvé rohlíky, za chvíli sladké cukrovinky, mýdlo, i specifickou vůni nových věcí.“

Babička mi vyprávěla, že tato košilka s mojí prababičkou pak přečkala jedno z nejkrušnějších období novodobé historie. A to byla druhá světová válka. „Prožívala v ní velké období strachu. I když její manžel, tvůj pradědeček, byl strojvedoucí a nebojoval, do války poslali jejího tatínka. Ten se ale naštěstí vrátil domů živý.“

Babička vzpomínala, že i ona v ní zažila svůj vlastní strach. Pro ni byl sice hodně nepříjemný, ale příčina byla na rozdíl od prababičky téměř nicotná. „Když jsme ještě bydleli s dědečkem na vesnici, hodně jsem se bála myši. Proto jsme vždycky mívali tolik koček. Když jsme se přestěhovali do "paneláku", myslela jsem si, že už se jich bát nemusím. Kdo by čekal, že ty malé potvůrky uslyším jednou v noci. Otevřela jsem dveře do spíže a uviděla je! Strašně jsem se tehdy lekla.“

Poslouchat tyto příběhy bylo velmi milé a zábavné. Děda i babička mi i dříve ukazovali různé staré věci a zajímavě vyprávěli, ale tohle byl z mého pohledu hotový poklad. Po chvíli mi to nedalo a šla jsem s tím skvostem za maminkou. „Pamatuješ si na ni?“ zeptala jsem se a podala jí košili.

„Bude mít už asi hodně let,“ řekla a chvíli se odmlčela. „Pamatuji si, jak jsme jezdily s mojí sestrou každé prázdniny za babičkou na Moravu. Právě tam jsem v ní spávala jako malá, asi v tvém věku. Například jednou se nám stala taková příhoda. Ráno sestra uviděla, jak se nade mnou snáší obrovský černý pavouk. Jelikož jsme se obě pavouků hrozně bály, nevěděla, jestli mě má vzbudit, nebo nechat, aby na mě ten pavouk slezl. Nakonec mě probudila a já jsem se strašně lekla obrovského černého těla s ohavnými nohami.“

„Určitě jsem ti už říkala, že babička měla záchod v druhé části domu, takže jsme musely v noci chodit přes dvůr. Tvoje teta byla tehdy malá a vždycky se strašně bála, a tak mě budila, abych s ní šla. Samozřejmě že jsem tehdy v té košili byla velkou hrdinkou, protože jsem se nebála a téměř pravidelně ji doprovázela tam a zpátky... A jestli chceš, dodržím tradici. Je tvoje,“ usmála se a podala mi ji nazpět.

Ještě tu noc jsem se do té magické košilky oblékla a měla jsem takový zvláštní pocit, jako kdyby na mě najednou dýchly všechny ty roky, jako kdybych cítila přítomnost mojí prababičky, kterou jsem vlastně ani nepoznala. Jako bych cítila pohlazení mojí maminky a babičky. Všechny tři v té košilce překonaly svůj strach a možná něco takového čeká i mě.

Těší mě, že nakonec i já jsem získala dědictví, které se v naší rodině předává už téměř 80 let.

Fotografie prababiččiny košilky